

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

Adres : Meşrutiyet Cad.No:29/21 06420 Kızılay ANKARA Sicil ve Mühür No: SAKIP ŞEKER 861-898
Tel : 417 05 96-418 68 29-418 68 43 Fax : 417 66 73 E-mail : Kanitymm@superonline.com

Ankara, 09.03.2004

SİRKÜLER NO : 2004/18 SAYILI SİRKÜLERİN EKİDİR.

FİRMA YÖNETİCİLERİ VE MUHASEBE BİRİMLERİNİN DİKKATLERİNE,

B- Konuya İlişkin Örnekler:

Örnek 1:

Serbest Meslek Kazancı (veya Ticari Kazanç)	: 75 milyar lira
Limited Şirket Kar Payı	: 10 milyar lira
Konut Kira Geliri	: <u>2 milyar lira</u> 87 milyar lira

Bu durumda limited şirketten elde edilen kar payının ½'si istisna olup, vergiye tabi gelir toplamı (75+5=) 80 milyar lira 12 milyardan yüksek olduğundan istisna edilmeyen 5 milyar tutarındaki menkul sermaye iradı beyana dahil edilecektir. Serbest meslek kazancı 5 milyar lira olsaydı kar payının istisna haddini aşan kısım ile birlikte 12 milyar lirayı aşmadığı için kar payı beyannameye dahil edilmeyecekti. Konut kira gelirinden tevkifat yapılmadığı için konut kira geliri her halde beyannameye dahil edilecektir.

Serbest meslek erbabı 1,5 milyar tutarındaki konut kira gelirine ait istisnadan yararlanamayacaktır. Buna göre beyanname (75+5+2=)82 milyar lira gelir toplanacaktır.

Örnek 2:

(A) Limited Şirketinden Kar Payı (Brüt)	10 milyar lira
(B) Limited Şirketinden Kar Payı (Brüt)	<u>15 milyar lira</u> 25 milyar lira

Başka bir geliri bulunmayan mükellefin kar paylarının ½'si GVK'nun 22.maddesine göre vergiden istisna olup, kalan kısım (12,5 milyar lira) 12 milyar lirayı aştığı için yıllık beyanname ile beyan edilecektir. Kar payları nedeniyle şirket bünyesinde tevkif suretiyle ödenen verginin **tamamı** hesaplanacak vergiden mahsup edilecektir.

Bu örnekteki kar paylarının GVK'nun geçici 61 ve 62.maddeleri uyarınca yatırım indirimine tabi karlardan dağıtılmış olması halinde hesaplama ve mahsup durumu daha farklı yapılacaktır. Bu durumda net tutar üzerinden hesaplama yapılacaktır.

(A) Limited Şirketinden Kar Payı (Net)	10 milyar lira
(B) Anonim Şirketinden Kar Payı (Net)	<u>15 milyar lira</u> 25 milyar lira
Net Kar Payı	25 milyar
İlave Tutar (1/9) (Vergi Alacağı)	<u>2,777 milyar</u> 27,777 milyar
İstisna Kısım (1/2) (Geçici Md:62/3)	<u>13,888 milyar</u>
Vergiye Tabi Kısım	13,888 milyar
Hesaplanan Vergi	3,316 milyar
Mahsup Edilecek Vergi (13,888x1/5'i)	<u>2,777 milyar</u>
Ödenecek Vergi	539 milyon

Örnek 3:

Bayan (A), üç ayrı işverenden ücret geliri elde etmekte olup, ücretlerin tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş bulunmaktadır.

Birinci işverenden alınan ücret	30.000.000.000.- lira
İkinci işverenden alınan ücret	11.000.000.000.- lira
Üçüncü işverenden alınan ücret	5.000.000.000.- lira

Birinci işverenden alınan ücret toplama dahil edilmeyecek olup, 2 nci ve 3 üncü işverenden alınan ücretler toplamı (11 milyar+5 milyar=) 16 milyar lira, 12 milyar liralık beyan sınırını aştığı için 46 milyar liralık ücret gelirinin tamamı beyan edilecektir.

Örnek 4:

Bayan (D) üç ayrı şirkette yönetim kurulu üyesi olup, 2003 yılı gelirleri aşağıdaki gibidir.

Birinci işverenden alınan ücret	30.000.000.000.- lira
İkinci işverenden alınan ücret	9.000.000.000.- lira
Üçüncü işverenden alınan ücret	4.000.000.000.- lira
Konut kira geliri	5.000.000.000.- lira

Ücret gelirlerinin tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiştir.

Bayan (D), birden fazla işverenden aldığı ücret gelirinin yanı sıra mesken geliri elde etmiştir. Beyanname verilip verilmeyeceği öncelikle ücret gelirleri dikkate alınarak değerlendirilecektir.

Ücret gelirleri ile ilgili olarak birinci işverenden alınan ücret hariç, ikinci ve üçüncü işverenden alınan ücretlerin toplamı 12 milyar liralık beyan sınırını aştığı için birinci işverenden alınan ücrette dahil olmak üzere ücret gelirlerinin tamamı beyan edilecektir.

Konut kira gelirinden 1,5 milyar liralık istisna tutarı düşülecek olup, kalan tutar gayrimenkul sermaye iradı olarak beyannameye dahil edilecektir.

Örnek 5:

Bay (E)'nin 2003 yılı gelirleri aşağıdaki gibi olup, ücret gelirleri ile işyeri kira gelirleri tevkif yoluyla vergilendirilmiştir.

Birinci işverenden alınan ücret	40.000.000.000.- lira
İkinci işverenden alınan ücret	7.000.000.000.- lira
Konut kira geliri	7.000.000.000.- lira
İşyeri kira geliri (Brüt)	8.000.000.000.- lira

İkinci işverenden alınan ücret, 12 milyar liralık beyan sınırını aşmadığından ücret gelirleri beyan edilmeyecektir.

Mesken kira gelirinden 1,5 milyar liralık istisna düşüldükten sonra kalan tutar her halükarda beyan edilecektir.

Konut ve işyeri kira geliri toplamı 12 milyar lira beyan haddini aştığından, tevkifata tabi tutulmuş olan işyeri kira geliri de konut kira geliri ile birlikte beyan edilecek; hesaplanan vergiden tevkif yoluyla alınan vergiler mahsup edilecektir.

Örnek 6:

Bayan (F)'nin 2003 yılı gelirleri aşağıdaki gibi olup, ücret gelirleri ile işyeri kira gelirleri tevkif yoluyla vergilendirilmiştir.

Birinci işverenden alınan ücret	40.000.000.000.- lira
İkinci işverenden alınan ücret	5.000.000.000.- lira
Üçüncü işverenden alınan ücret	6.000.000.000.- lira
İşyeri kira geliri (Brüt)	8.000.000.000.- lira
26/07/2001 tarihinden sonra ihraç edilen Hazine bonusu faiz geliri (indirim ve istisnadan sonra kalan tutar)	9.000.000.000.- lira

26/07/2001-31/12/2004 tarihleri arasında ihraç edilen hazine bonusu faiz gelirleri ve elden çıkarılmasından sağlanan değer artışı kazançları toplamının 2003 yılında 121 milyar 794 milyon lirası gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Bayan (F)'nin birinci işverenden aldığı ücret hariç diğer ücretler toplamı (5 milyar+6 milyar=) 11 milyar lira beyan sınırını aşmadığından, ücret gelirleri beyan edilmeyecektir. Ancak ücret gelirleri dışında elde ettiği gelirleri toplamı (8 milyar+9 milyar=) 17 milyar beyan sınırını aşmaktadır. Bu durumda, Bayan (F) sadece işyeri kira geliri ile Hazine bonusu faiz geliri toplamı olan 17 milyar lirayı beyan edecektir.

Örnek 7:

Bay (G), 2003 yılında tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri, mevduat faizi ile birlikte konut kira geliri elde etmiştir.

İşyeri kira geliri (Brüt)	8.000.000.000.- lira
Konut kira geliri	2.000.000.000.- lira
Mevduat faizi	10.000.000.000.- lira

Mevduat faizi geliri, Gelir Vergisi Kanununun Geçici 55 inci maddesinde 4783 ve 5035 sayılı Kanunlarla yapılan düzenlemeler uyarınca 31/12/2004 tarihine kadar beyan dışı olduğundan tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir.

Konut kira gelirinden 1,5 milyar liralık istisna düşülecek olup, kalan tutar her halükarda beyan edilecektir.

İşyeri kira geliri ise, elde edilen gayrimenkul sermaye iradı toplamı (8 milyar + 500 milyon= 8,5 milyar) 12 milyar liralık beyan sınırını aşmadığından beyannameye dahil edilmeyecektir.

Örnek 8:

Bay (H), 10/10/2002 tarihinde iktisap ettiği Hazine bonolarından 700 milyar liralık kısmını 20/02/2003 tarihinde 800 milyar liraya elden çıkarmış, geriye kalanlardan ise 350 milyar lira faiz geliri elde etmiştir.

Söz konusu Hazine bonolarının ihraç tarihi 25/07/2002'dir.

Bay (H), Hazine bonolarından bir kısmını elden çıkarması dolayısıyla elde ettiği değer artış kazancı ile ilgili olarak maliyet bedeli endekslemesi uygulamasından yararlanabilecektir.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun Geçici 59 uncu maddesi uyarınca 26 Temmuz 2001 tarihinden itibaren ihraç edilen Devlet tahvilleri ve Hazine bonoları faiz gelirlerine 2003 yılı için uygulanacak olan 121 milyar 794 milyon liralık istisna, elden çıkarmadan doğan değer artışı kazançlarına da uygulanacağından, ayrıca Mükerrer 80 inci maddede yer alan 10 milyar liralık istisnanın uygulanması söz konusu değildir.

Tefe Oranları: Eylül 2002: 6.024,6 / Ocak 2003: 6.840,7'dir.

Artış Katsayısı (6.840,7/6.024,6=) 1,135;

Endekslenmiş Maliyet Bedeli: 794.500.000.000

(700.000.000.000x1,135=)

Değer Artışı Kazancı (800.000.000.000 - 794.500.000.000=)	5.500.000.000
Hazine bonusu faizi	350.000.000.000
İndirim oranına isabet eden tutar (350.000.000.000 x % 57,5=)	201.250.000.000
Hazine bonusu faiz geliri (350.000.000.000 – 201.250.000.000=)	148.750.000.000
Toplam Gelir Tutarı (5.500.000.000 + 148.750.000.000=)	154.250.000.000
İstisna	121.794.000.000
Beyan Edilecek Tutar	32.456.000.000

Bay (H), Hazine bonusu faiz gelirine indirim oranı, elden çıkarma dolayısıyla elde edilen değer artış kazancına ise maliyet bedeli endekslemesi uyguladıktan sonra bulunan tutardan (154 milyar 250 milyon lira) 121 milyar 794 milyon liralık istisnayı düşecek, kalan 32 milyar 456 milyon lira beyan edilecektir.

UYARI:

2003 yılı içinde şirket ortaklarına kar dağıtımı yapılmış olması halinde yıllık beyanname verilip verilmeyeceği konusu mutlaka araştırılmalıdır. Özellikle gayrimenkul kira geliri olan şirket ortaklarının beyana tabi toplam gelirinin 12 milyar lirayı geçip geçmediği kontrol edilmelidir.

Daha fazla bilgi için Müşavirliğimize başvurunuz.

Saygılarımızla.

**KANIT YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK LTD.ŞTİ.**